

Državni zbor.

Razsodba zborničnega predsednika o interpelacijah.

Neka interpelacija (vprašanje na ministarstvo), katero so stavili socijaldemokrati, se je dozdevala predsedniku kočljiva. Zato je dal prečrtati nekatere odstavke. Ker so se temu postopanju predsednika ustavljali ne le socijalni demokrati, temveč tudi nekatere druge stranke, je izjavil predsednik, da hoče tudi v prihodnje enako postopati. Ako se mu dozdeva v interpelaciji kakšen odstavek nedostojen, ga bo prečrtal; a v tajni seji hoče celo interpelacijo dati prečrtati in zbornica naj potem sama sklene, se li naj interpelacija ponatisne v stenografičnem zapisniku ali ne. Kmalu je bila potreba, da je predsednik moral zabraniti novo interpelacijo, da se ni tiskala. Vsenemška Wolfova stranka, ki se prizadeva na vso moč, da bi vsi avstrijski katoličani postali protestanti in potem prusi, je vložila nesramno pismo, v katerem podtika sv. Alfonzu Ligvoriju nauke, katerih on ni učil. V tem pismu se predrznejo Wolfjanci očitati katoliškim duhovnikom, da pri sv. spovedi delajo pohujšanje. Predsednik ni pripustil, da se ta interpelacija ponatisne v stenografičnem zapisniku in morala je o tem odločevati zbornica v tajni seji. Ta seja se je vršila v petek 22. februarija. Skoraj vse stranke v zbornici so se izrekle proti temu, da se to pohujšljivo pismo ponatisne v stenografičnem zapisniku. Dr. Eisenkolb, ki je to pismo vložil, jo je se ve zagovarjal. Pri tem je pa grozno hujskal proti pokojnemu sv. Očetu Piju IX. in proti zdajšnjemu papežu Leonu XIII., šuntal je Čehi proti katoliški cerkvi kakor Italijane. Pripovedoval je grozne — se ve izmišljene — zgodbe iz spovednice itd. Vse zastonj. Zbornica mu je z vso odločnostjo ugovarjala. Dr. Šusterskič je v imenu slovenskega centra očital govorniku nepoštenost, ker tiste dolži in toži, ki se ne morejo in ne smejo zagovarjati, namreč spovednike. Tudi dr. Ploj je v imenu jugoslovanskih poslancev ugovarjal počenjanju Wolfjancev. Dr. Scheicher, ki je bil sam nad 20 let profesor bogoslovja, je pa dokazoval, da ljudje, ki tolmačijo sv. Alfonza, njegovih knjig niti ne zastopijo ne. Skoraj soglasno je zbornica obsodila imenovano pismo ter prepovedala njeni ponatis.

Toda s tem je bil pa tudi celi dan zgubljen.

Nenemške interpelacije v zbornici.

Zadnja leta so se brez vsakega ugovora smele vlagati, prebirati in v stenografičnem

zapisniku ponatisniti interpelacije v slovanskih jezikih. Letos, ko vsenemški poslanci tiščijo vedno silnejše v ospredje svojo edinozveličavno nemščino, so precej ob začetku zborovanja pritiskali na predsednika, da ne sme pripustiti, da se vlagajo interpelacije v katerem drugem, nego v nemškem jeziku. Predsednik se je dal zapeljati v zanjke njemu nastavljene in odločil: V slovanskem, oziroma laškem jeziku se smejo sicer vlagati interpelacije, on jih bo v izvornem jeziku tudi predložil dotičnemu ministru: a v stenografični zapisnik jih bo dal tiskati samo le v nemški prestavi. Če pa bo interpelant ravno zahteval, se bo interpelacija v izvornem jeziku razdelila na posebnem listu med poslance. S tem odlokom predsednika niso bili zadovoljni ne Nemci, ne Slovani izvzemši Poljake, ki so popolnoma obmolknili v tej stvari. Nemci so trdili, da predsednik tudi sprejemati ne sme nenemških interpelacij, vse slovanske stranke, osobito Čehi, so pa skrajno nezadovoljni s postopanjem zborničnega predsednika, da ne pusti slovanskih interpelacij tiskati v zborničnem zapisniku. Brez dvoma je to prvi korak k vpeljavi nemškega kot državnega jezika. Predsednik je storil še en korak dalje. Tudi slovanske odstavke ali posamezne slovanske besede, ki so vpletene v nemških interpelacijah, ne pusti več tiskati, temveč samo v nemški prestavi. Nasledek tega je obstrukcija, katero vganjajo Čehi s tem, da so vložili mnogo nujnih predlogov, o katerih govorijo dolgo časa, potem da terjajo, da se vse interpelacije prečitajo dobesedno ter tako zabranijo, da se ne more obravnavati o važnih predlogih, o katerih posebno vlada želi, da se o njih kmalu posvetuje in sklepa. Vlada zahteva, naj se vzame v pretres za leto 1901 prodloženi državni proračun, postava o vojaških novincih in pa o novih železničnih stavbah. Danes pač nihče ne ve, ali bo sploh mogoče kakšno delo začeti v tej zbornici.

Na stotine je že vloženih deloma od vlade, deloma iz sredine poslancev raznih prebivalstev koristnih predlogov, a skoraj gotovo ostane vse na papirju, če se Slovanom kratijo njihove narodne pravice. Raznih odsekov se je tudi že mnogo izvolilo, toda ti ne bojo mogli delati, če se upirajo Čehi.

Nova nesramnost vsenemske stranke.

V neki interpelaciji naštevajo ti ljudje zločinstva, katera so baje učinili duhovniki. A dr. Scheicher je v seji 26. februarija dokazal, da mnogo v tem pismu navedenih slu-

čajev je čisto zlaganih. Kajpada so ugovarjali Wolfjani; a dr. Scheicher njim je med ploskanjem vseh strank svetoval, naj se naselijo v kakšnem svinjaku, predsednika pa je prosil, naj nikdar več ne pusti tiskati takih očitnih laži.

Politični ogled.

Sovraštvo katoliške cerkve do učiteljev. Jungovski učitelji smatrajo za svojo največjo sovražnico katoliško cerkev in duhovenstvo. S kako upravičenostjo, kaže zopet naslednji slučaj. Škof Getyey v Pečuhu je napravil ustanovo 50.000 K za sinove revnih katoliških učiteljev. Škof je tudi dal potrebna sredstva za napravo hiše, v kateri bodo stanovali stipendisti.

Na Ogerskem bodo nove volitve v državni zbor. Krščanska stranka se je že pričela gibati, zato so se Szell in Košutovi pristaši že pomirili in za prihodnje volitve sklenili »pogodbo«. Vse krvave volitve so pozabljene. Košutovci po »pogodbi« dobe nekaj poslancev več. To pogodbo je narekoval strah, da bi sicer v nekaterih krajih utegnili zmagati katoliški kandidati.

Nazaj v katoličanstvo. V Londonu je zadnji čas 25 angličanskih duhovnikov prestopilo v katoličanstvo. Takó katoliška vera pridobiva na drugih krajih, ako odpade kakšna smet na Slovenskem.

Na Italijanskem so dobili novo ministarstvo s predsednikom Zanardelijem in Pinettijem, ministrom za vnanje zadeve.

Vojska v Južni Afriki. Poroča se, da se hoče burski general Botha udati, ker so ga Angleži od vseh strani obkolili. Dne 27. se bode baje vršil razgovor zaradi udaje. Treba bo počakati, da se vidi, ali vest ni zopet samo angleška želja.

Nemiri na Kitajskem. Kitajska vlada je pritrčila mirovnim pogojem velesil. Mnogo kitajskih dostojanstvenikov, ki so zakrivil grozne nemire, bodo morali plačati svojo krivdo s smrtjo. Ker bi bilo za nekatere baje preveč sramotno umreti pod rabljevo roko, določile so velevlasti, da se morajo sami usmrtiti. Res značilno za naš čas, da kulturne države morajo imeti zadoščenje v tem, da zahtevajo — samomor.

Dopisi.

Od Sv. Urbana nad Ptujem. Gotovo niste pričakovali, gospod urednik, od nas

Drznost mlajšega je prišla tako daleč, da se je osmelil vprašati redovnico, kako pokoro ji je naložil njen izpovednik.

Usmiljena sestra je zardela, vendar pa molčala in ni niti pogledala nesramnega potnika. Starovični gospod poleg mene je zmeril s srditim pogledom od pet do glave vprašajočega agenta. In razburjenosti se mu je tresel glas, ko je dejal:

»Mladič, trpeli smo še vaše neumnosti, ne bomo pa prenašali dalje vaše nesramnosti, ko dražite s podlim izzivanjem slabotno redovnico, kateri niti vreden niste odvezati jermenčkov na obutalu — tega ne trpimo več. Molčite!«

Hvaležni pogled usmiljene sestre, soglasje navzočih je bilo plačilo častitemu možu. In jaz sem mu vroče stisnil desnico.

Te besede so vendar bile, kakor da bi vliil olja v ogenj. Za trenutek je bil drzni mladič pobit, vendar pa je od jeze sopeč takoj vstal in divje zakričal nad starim gospodom: »Gospod, jaz sem plačal svoje mesto tako dobro kakor vi, imam torej tukaj pravico govoriti kakor vi... Kakor se mi dozdeva, ste nekak potuhnjena jezuit; imenitno — kako naključje — hahaha! Dajte nuni takoj odvezo, bila je med vašo pridigo raztresena v molitvi — hahaha!« Tudi njegov sodrug se je smejal temu slabemu dovtipu,

medtem ko so drugi bodisi zaničljivo, ali pa jezno pogledovali na blebetača, in jaz sam sem mu zagrozil, da se pri prvi priliki pritožim pri spovedniku radi njegovega nesramnega počenjanja.

Stvar se je imela vendar drugače končati. Ta junak ni mogel pogoltniti, da ga je stari gospod tako odločno zavrnil in da pri ostalih potnikih ni dosegel soglasja — pač pa ravno narobe. Zato si je hotel izliti jezo nad nedolžno redovnico. Zmerjal je kar je mogel čez vero, samostane, zlasti čez ženske, ki so po njegovem mnenju zavetišča prevaranih src. Svoji razuzdanosti je postavil krono z besedami: »Škoda, da ste tako mlada šla v samostan, ste zala; gotovo bi bila prišla pod čepico, če ima vaš stari doma...«

Vseobče mrmranje in nevolja ste sledile na to nesramnost.

Usmiljena sestra je zbledela. Vzpametovala se je vendar takoj in tiho odgovorila: »Gospod, vaše šale so duhovite, samo da jaz nimam smisla zanje; tudi nisem voljna, da bi se jim čudila. Prizanesite mi tedaj iz ljubezni do svojega očeta, pridnega katoličana«, je dodala, ko je opazila, da ogovorjeni zopet hoče začeti.

»Moj oče — kaj — kje — kaj je vam za mojega očeta?« je jecljal junak. »Tako,

tako, vi veste — — ali vsaj hočete vedeti, da je katoličan? To je znamenito. Tolar vam dam za vaše bolnike, poznate li mojega očeta. Aj, aj, nisem se vedel, da so nune deležne nezmožljivosti in vsevednosti papeževe, hahaha! To je znamenito!«

»Tega tolarja ne izmečite, znabiti ga boste enkrat potrebovali, ali ga pa privoščite svoji stari materi, kakor bi to bila tudi vaša dolžnost. Da pa boste vedeli, da more človek poznati vašega očeta tudi brez takozvane vsevednosti papeževe, vedite tedaj: vi imate brata, ki je bil pred kakimi petimi ali šestimi leti denarničar pri banki v K... Pri pregledovanju denarnice je enkrat zmanjkalo tam 5800 tolarjev; kakor se je pokazalo, poneveril jih je denarničar, da bi mogel poplačati dolgove, ki bi ga sicer morali spraviti ob vse zaupanje. Njegov oče, ki se je bil že postaral v poštenosti, je prišel globoko užaljen k bankirju ter ga prosil s solzami v obeh, da bi stvar zamolčal radi njegovih osivelih las in radi bodočnosti najmlajšega sina, ki ga je vodil za roko, čegar čast bi bila po bratovi krivdi omadeževana. Bankir je stvar zatajil, starega očeta sta vendar spravila žalost in sramota nad najstarejšim sinom kmalu v grob. Najmlajši sin ste vi, bankir je — moj umirajoči oče«, je odgovorila ihtuč.